

Týždeň vedy a techniky

Prezentácia FBP v OC Centro

strana 2

Na európskom šampionáte vyhral všetko, čo sa dalo

Zlato pre kulturistu Martina Maňovského

strana 6

my green university

65 SPU

poľnohospodár

spravodajca Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 62 | číslo 3 | 16. november 2017 | cena: 0,35 €

Spomienka na deň študentstva a revolučné udalosti

Čas je neúprosný, až sa nám zdá, že plynie čoraz rýchlejšie. Pred chvíľou sme sa tešili z krásnych letných dní, no už je opäť november a krásne teplé počasie ostáva len vo vzdalujúcich sa spomienkach. Tento mesiac pre mnohých predznamenáva potrebu začať pomaly myslieť na blížiaci sa vianočný sviatok. Avšak prináša so sebou aj mnoho významných pamätných dní. Okrem spomienky na našich drahých zosnulých, napríklad aj oslavu dňa študentstva a spomienku na revolučné udalosti 1989, ktorých význam bol na Slovensku a v Čechách vyzdvihnutý vyhlásením 17. novembra za štátny sviatok.

Tento deň patrí nepopierateľne pre naše národy a ich demokratické formovanie k tým najvýznamnejším a udalosti s ním spojené si zasluhujú náležitú pozornosť. Nie je však ľahké ich naplno pochopiť pre niekoho, kto ich osobne nezažil. Patrí do generácie, ktorá ich už pozná iba z kníh, a to ako 17. november 1939, ktorý sa stal dňom študentstva a spomienkou na krutý zásah nacistov voči demonštrujúcim študentom, tak aj udalosti spojené so 17. novembrom 1989 označované ako boj za slobodu a demokraciu, ktoré odštartovali relatívne rýchly priebeh revolúcie a pád totalitného režimu. Tieto udalosti som ako päťročná dieťa nemala šancu pochopiť a oceniť. Život v totalitnom režime si nepamätám a nedokážem sa plne vžiť do pohnútok, ktoré ľudí v Československu viedli ku konaniu ústiacemu do nežnej revolúcie, a ktoré boli celkom iste späť a podporené pádom berlínskeho múru 9. novembra. Preto ich môžem chápať len z hľadiska odborného, ktoré je však ovplyvnené rôznorodými názormi ľudí, ktorí to všetko zažili. Niektorí dodnes ovplyvňujú šťastím a hrdosťou z „vybojovanej“ slobody a demokracie. Najmä ľudia z väčších miest, z okolia Prahy či Bratislavy, ktorí skutočne pociťovali útlak režimu, strach a neslobodu. Sú však aj takí, ktorí žili v menších mestách či dedinách vzdialených od týchto centier diania a vyčítanie komunistov osobitne nevnímali. Práve naopak, dnes na tento režim spomínajú ako na režim akejsi istoty a pokoja bez strachu z naplnenia základných potrieb. Napriek tejto diverzite je však pre mňa odkaz 17. novembra, či už ako spomienky na útlak študentov snažiacich sa o zmenu či na odštartovanie „nežného“ boja za slobodu a demokraciu jasný a je dôležité ho zachovávať. Najmä mladým ľuďom treba tieto udalosti a ich silu pripomínať. My dnes žijeme v inej dobe, útlak sme nezažili a poznáme len veľkú slobodu, ktorá nám umožňuje robiť takmer čokoľvek a chodiť v podstate kamkoľvek či práva garantované všetkým bez rozdielu. No mali by sme mať v pamäti boj našich národov za túto demokraciu, ktorý sa stal vzorom pre všetky krajiny danej doby. Jeho umiernenosť, no sila zároveň, by sa mali stať príkladom aj pre výzvy súčasného sveta. Dnes čelíme úplne iným problémom, voči ktorým nám už nepostačuje spojiť sa ako národ. Otvorený svet prináša stále väčšie hrozby, krízy a neistoty, ktorým musí čeliť ľudstvo ako celok a práve nenásilnosť a spoločná snaha niečo zmeniť, by mali pretrvávajúť v našom úsilí, aby to, čo sa nám podarilo docieľiť národne, dosahovalo ľudstvo i globálne.

PhDr. Anna Mravcová, PhD., FEM

Oddychové átrium bude slúžiť študentom, zamestnancom a širokej verejnosti

Foto: za

Oddychové a reprezentatívne átrium bolo slávnostne otvorené

SPU v Nitre 6. novembra slávnostne otvorila priestory reprezentatívneho a relaxačného átria, ktoré vzniklo vďaka grantu Nadácie Slovenskej sporiteľne s finančným príspevkom 5-tisíc eur. SPU projekt dofinancovala sumou 2 500 eur, ktoré boli využité na prípravu podkladu a montáže pre jednotlivé prvky.

Aktivita sa realizovala prostredníctvom zamestnaneckého programu Pomôžte nám pomáhať 2017, ktorého hlavným cieľom je podporiť zmysluplné verejnoprospešné projekty v regiónoch.

Átrium sa rozprestiera v centre pôvodného areálu SPU – národnej kultúrnej pamiatky, v priestore, ktorý je denne frekventovaný a pohybuje sa tu množstvo študentov, zamestnancov, ako aj verejnosť. Priestor átria bude reprezentatívnym a využívaným relaxačným a spoločenským priestorom akademickej komunity. Zámer pripravila v máji 2017 doc. Ing. arch. Roberta Štěpánková, PhD., prorektorka pre informatizáciu a rozvoj univerzity, spolu so svojou doktorandkou Ing. Veronikou Vaculovou z Katedry záhradnej a krajinskej architektúry FZKI SPU v Nitre. V rámci realizácie projektu bolo odstránených osem starých lavičiek, miesto nich pribudlo osem nových, ako aj dva jed-

noduchšie odpadkové koše, dva na triedený odpad a dva stojany na bicykle.

Átrium je jeden z krokov, ktorým sa manažment univerzity snaží vytvoriť komfortné podmienky pre každodenný život študentov a zamestnancov SPU, ale aj pre verejnosť, v priestore hlavného areálu univerzity a šíriť ekologickú a environmentálnu osvetu medzi užívateľmi priestoru. Ako povedala doc. R. Štěpánková, univerzita pravidelne vynakladá prostriedky na zlepšenie akademickeho prostredia. „Pokiaľ ide o naše ďalšie zámery, pripravujeme projekt z grantového systému Ministerstva kultúry SR, výzva Obnovme si svoj dom, kde žiadame asi 120-tisíc eur na rekonštrukciu bazéna pred univerzitou, ktorý tiež patrí k objektom národnej kultúrnej pamiatky,“ informovala prorektorka.

Renáta Chosraviová

Nové obzory spolupráce s Univerzitou Nelsona Mandelu v Južnej Afrike

Rektor SPU prof. Peter Bielik prijal 31. októbra na pôde univerzity prof. Igora Litvine, riaditeľa Centra expertízy v oblasti prognózovania Univerzity Nelsona Mandelu v Južnej Afrike.

Na rokovaní, ktorého cieľom bolo pripraviť pôdu pre budúcu spoluprácu v rámci projektu Erasmus+ Budovanie kapacít, sa zúčastnil aj prorektor SPU pre vedu a výskum prof. Ján Gaduš, zástupcovia FEM, VC AgroBioTech a Kancelárie zahraničných vzťahov a MVP SPU v Nitre.

V úvode prof. I. Litvine predstavil vedeckovýskumnú a vzdelávaciu činnosť svojej univerzity a možnosti spolupráce. Rektor SPU prof. P. Bielik informoval o stratégii internacionalizácie a medzinárodnej spolupráci SPU v rôznych oblastiach, na to nadviazala prodekan FEM doc. Natália Turčeková a navrhla oblasť bioekonómie a biovedy za kľúčovú pre spoluprácu v rámci plánovaného projektu. Obe strany sa dohodli na ďalších krokoch rozvoja spolupráce a prípravy projektového zámeru, ktorú by v blízkej budúcnosti malo zastrešiť aj memorandum o spolupráci. Konzorcium projektových partnerov bude tvorené univerzitami zo Slovenska, Južnej Afriky a Ukrajiny, kde má prof. I. Litvine korene, kde absolvoval svoje vysokoškol-

ské štúdiá a naďalej rozvíja spoluprácu vo vede a výskume. Súčasťou pracovného stretnutia bola aj návšteva Výskumného centra AgroBioTech. Prehliadku laboratórií viedla výskumná pracovníčka centra Dr. Oksana Ryabchenko, ktorá oboznámila hosta so zameraním a špecifikami tohto jedinečného univerzitného pracoviska.

Mgr. Eva Trabalíková, KZVMVP

Prof. I. Litvine na návšteve SPU v Nitre. Na snímke s Dr. O. Ryabchenko

Foto: za

SPPK oslávila 25. výročie založenia

V PKO v Nitre sa 26. októbra konali oslavy 25. výročia založenia Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory. SPU v Nitre na oslavách reprezentoval rektor Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., spolupracujúcu Fakultu ekonomiky a manažmentu dekanka prof. Dr. Ing. Elena Horská.

Na slávnostnom podujatí sa zúčastnilo vyše 230 pozvaných hostí na čele s predsedom NR SR Andrejom Dankom a ministerkou pôdohospodárstva a RV Gabrielou Matečnou.

Pozvaní hostia vo svojich príhovoroch pred vedením SPPK, poľnohospodármi a potravinármi, ocenili význam Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory ako najväčšej agropotravinárskej samosprávy na Slovensku. Tiež hovorili o najdôležitejších úlohách, ktoré čakajú toto strategické odvetvie národného hospodárstva.

Rektor SPU v Nitre prof. Peter Bielik vo svojom vystúpení vyzdvihol význam SPPK pre rozvoj agrosektora, ako zástupca akademickej pôdy sa však zamerlal najmä na zhodnotenie vzájomnej spolupráce SPPK a univerzity, smerujúce k prepojeniu teórie a praxe a zameraniu vzdelávacieho procesu a konkrétnych študijných programov k potrebám agrosektora. Na záver svojho vystúpenia pozdravil účastníkov v mene celej akademickej obce

Foto: EH

SPU v Nitre, v mene vyše 80-tisíc absolventov, z ktorých mnohí celý svoj profesionálny život zasvätili práci pre poľnohospodárstvo či potravinársky priemysel. Zároveň predsedovi SPPK Ing. Milanovi Semančíkovi odovzdal Pamätnú medailu SPU v Nitre (na snímke) ako vyjadrenie uznania a poďakovania za doterajšiu spoluprácu pre rozvoj poľnohospodárskeho vzdelávania i praxe.

Podujatie poskytlo priestor pre formálne i neformálne stretnutia a rozhovory. Medzi inými s bývalými, či súčasnými predstaviteľmi SPPK a agrozozortu. Dekanka FEM prof. E. Horská sa stretla s prezidentom Slovenského mliekarenského zväzu Ing. Stanislavom Voskárom a diskutovali o projekte Adoptuj kravičku, na ktorom technicky participovali aj študenti FEM. Rovnako zástupcovia FEM aktívne participovali už druhý rok na projekte Hovoríme o jedle a spoločne s riaditeľom RPPK Trnava Ing. Jozefom Šumichrastom, PhD., pripravujú sériu prednášok pre študentov FEM, ako aj spoločný výskum pozíciovania slovenských agropotravinárskych produktov na slovenskom trhu.

EH

Týždeň vedy a techniky: FBP a FAPZ sa prezentovali odbornými podujatiami

Pri príležitosti Týždňa vedy a techniky na Slovensku, ktorého 14. ročník sa začal 6. novembra, sa na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre konali viaceré sprievodné podujatia. Jedným z nich bola konferencia mladých vedeckých pracovníkov do 35 rokov a doktorandov z krajín V4, ktorá sa konala 6. novembra. Záštitu nad ňou prevzala Fakulta biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre, Fakulta biológie a poľnohospodárstva Rzeszowskej univerzity v Poľsku, Fakulta poľnohospodárskych a potravinárskych vied a environmentálneho manažmentu Debrecínskej univerzity, Maďarsko a Technologická fakulta Univerzity Tomáša Baťu v Zlíne, ČR.

Ďalšou bola vedecká konferencia doktorandov s medzinárodnou účasťou, ktorá sa uskutočnila 7. novembra na SPU, pod záštitou dekana Fakulty biotechnológie a potravinárstva prof. Ing. Jána Tomáša, CSc., a dekana Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov doc. Ing. Petra Ondříška, PhD.

Z druhej konferencie krajín V4

Druhý ročník konferencie s názvom Vedecký výskum v potravinárskej výrobe otvorila prof. Ing. Miroslava Kačániová, PhD. S príhovorom vystúpil prof. Ing. Norbert Lukáč, PhD., prodekan FBP pre ľudské zdroje, rozvoj a informačné technológie, prof. Dr. Béla Kovacz, riaditeľ Ústavu potravinárskych vied a Mgr. Maciej Kluz, PhD., poverený pracovník pre zahraničné vzťahy.

Mladí vedeckí pracovníci a doktorandi SPU v Nitre okrem ústnej a posterovej prezentácie mali možnosť svoje výsledky publikovať vo forme abstraktov v Proceedings of abstracts 2017, ktorý je dostupný na webovej stránke konferencie: (<https://sites.google.com/view/v4conference/home>). Ďalší ročník konferencie sa uskutoční v roku 2018 na Debrecínskej univerzite.

Vedecká konferencia doktorandov FAPZ a FBP

Vedecké konferencie doktorandov na fakultách SPU majú dlhoročnú tradíciu. V nej pokračuje aj uvedená konferencia, ktorú organizuje FBP a FAPZ - fakulty blízke nielen spoločnou históriou, ale i súčasným zameraním.

Program podujatia bol rozdelený do ôsmich tematických okruhov: agrobiotechnológie; apli-

kovaná a molekulárna biológia; multifunkčné poľnohospodárstvo, životné prostredie a rozvoj vidieka; rastlinná produkcia; technológia, kvalita a bezpečnosť surovín a potravín rastlinného pôvodu; technológia, kvalita a bezpečnosť surovín a potravín živočíšneho pôvodu; výživa ľudí a živočíšna produkcia. Po slávnostnom otvorení konferencie prodekanom FAPZ doc. Ing. Kamilom Hudecom, PhD., domácich a zahraničných účastníkov privítali dekáni oboch fakúlt. Následne sa konalo rokovanie v šiestich sekciách, kde doktorandi prezentovali svoje vedecké práce.

Na konferencii bolo zaregistrovaných 15 doktorandov z FAPZ, 14 z FBP, po jednom doktorandovi z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave a traja zo Slovenskej akadémie vied. Okrem našich doktorandov sa na konferenciu zaregistrovalo 13 študentov z Poľska (Univerzita v Rzeszówe, Poľnohospodárska univerzita v Krakove, Poľnohospodárska univerzita prírodných vied vo Varšave a Technologicko-prírodovedecká univerzita v Bydgoszczi), 7 z Uzbekistanu (Akadémia vied v Uzbekistane a Národná univerzita v Uzbekistane), 2 z Talianska (Univerzita v Molise), 4 z Maďarska (Univerzita v Debrecíne) a jeden zo Srbska (Univerzita v Novom Sade). Na konferencii bolo prezentovaných 53 zaujímavých

vedeckých prác. Okrem ústnej prezentácie mali doktorandi možnosť svoje výsledky publikovať vo forme abstraktov v Proceedings of abstracts 2017, ktorý je dostupný na webovej stránke konferencie alebo vo forme vedeckých príspevkov, ktoré budú publikované v Journal of Central European Agriculture, Acta Fytotechnica et Zootechnica, Agrochemistry, The Journal of Microbiology, Biotechnology and Food Sciences of Slovak Journal of Food Sciences.

Doc. Ing. Janette Musilová, PhD.,

Ing. Monika Tóthová, PhD.,

prof. Ing. Miroslava Kačániová, PhD.

Z prezentácie Ing. Evy Tvrdej, PhD., na konferencii krajín V4 **Foto: archív FBP**

FBP zaujala expozíciou v OC Centro

V rámci Týždňa vedy a techniky sa Fakulta biotechnológie a potravinárstva aj tento rok - 9. novembra - zapojila do podujatia formou prezentácie vedecko-výskumnej činnosti svojich siedmich katedier, tento raz v OC Centro Nitra.

Na podujatí sa zúčastnili najmä študenti stredných odborných škôl, gymnázií, základných a materských škôl, ako aj široká verejnosť. Katedra biochémie a biotechnológie zaujala svojou expozíciou s názvom **Svet biotechnológií, Fenomén súčasnosti**. Katedra fyziológie živočíchov priblížila záujemcom **Silu prírodných látok** a vysvetlila **Zdravie na molekulovej úrovni**. Vďaka Katedre mikrobiológie mohli všetci uvidieť úžasný **Neviditeľný svet okolo nás**, mikroorganizmy nášmu oku neviditeľné, s ktorými sa stretávame každý deň v **Tajomnom svete mikróbov**. Katedra chémie predstavila **Chémiu inak** a priblížila návštevníkom **Chémiu okolo nás**. Katedra skladovania a spracovania rastlinných produktov prezentovala **Inovácie potravín - zdravé kroky do budúcnosti** a zdôvodnila, prečo **Študujeme, čo jeme a pijeme**. Katedra hygieny a bezpečnosti potravín zaujala **Genetikou a bezpečnosťou potravín** a poukázala na **Kvalitné a bezpečné jedlá na našich stoloch**. Katedra hodnotenia a spracovania živočíšnych produktov odhalila **Vedecké tajomstvá potravín** a vysvetlila, ako spoznať kvalitu živočíšnych produktov - **Zivočíšne produkty v kecke**.

Pracovníci fakulty predstavili vedecko-výskumnú činnosť aj formou tematických prednášok: **Spermie - olympijskí plavci v kríze** (Ing. Eva Tvrdá, PhD.), **Med - zázračná substancia z úľa** (Ing. Vladimíra Kňazovická, PhD.), **Antimikrobiálna aktivita biologicky účinných látok z liečivých rastlín a esenciálnych olejov** (prof. Ing. Miroslava Kačániová, PhD.), **Áká je kvalita mäsových výrobkov?** (doc. Ing. Marek Bobko, PhD.) a **Inovácie v pekárske** (Ing. Marián Tokár, PhD.).

Organizačný výbor podujatia

Národný prezident JCI pre rok 2018 je z FEM

Ing. Jakub Berčík, PhD., z Katedry marketingu a obchodu Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre bol 27. októbra slávnostne dekorovaný za Národného prezidenta JCI-Slovensko pre rok 2018. Junior Chamber International - Slovakia je obchodná komora mladých podnikateľov, ktorá združuje mladých ľudí, od študentov VŠ až po samostatných podnikateľov vo veku od 18 do 40 rokov. Jej cieľom je podporovať snahu mladých ľudí podnikáť, neustále sa vzdelávať, pracovať na sebe, a tak byť úspešnými či už ako mladí podnikatelia alebo manažéri. **FEM**

Národným prezidentom JCI-Slovensko pre rok 2018 sa stal J. Berčík z FEM **Foto: archív JB**

Attila Tóth z FZKI si prevzal prestížne ocenenie Green Talents

Ing. Attila Tóth, PhD., z Katedry záhradnej a krajinskej architektúry Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre získal v Berlíne prestížnu globálnu cenu - Green Talent 2017, ktorú udeľuje Federálne ministerstvo pre vzdelávanie a výskum Spolkovej republiky Nemecko.

Zaradil sa tak medzi 25 popredných mladých výskumníkov z 21 krajín sveta, ktorých vedecká komisia vybrala spomedzi vyše 600 kandidátov. Porota pozostávajúca z popredných nemeckých expertov vybrala mladých výskumníkov zo 602 nominantov z 95 krajín sveta. Ocenenie bolo v tomto roku odovzdané po deviatykrát, pričom Slovensko sa medzi víťazné krajiny Green Talents zapísalo prvýkrát. Cenu odovzdal Matthias Graf von Kielmansegg, generálny riaditeľ ministerstva pre politiku, stratégiu a digitálnu transformáciu (na snímke vľavo).

Ing. A. Tóth sa venuje výskumu udržateľných a odolných krajinných systémov a implementácií zelenej infraštruktúry a jej ekosystémových služieb ako prírodou inšpirovaných riešení pre udržateľný rozvoj miest a obcí. Porota vyzdvihla jeho osobný a odborný prínos pre zdravšie životné prostredie v sídlach a vysoký počet kvalitných **pokračovanie na strane 4**

Téma fotosyntézy je atraktívna pre našich zahraničných partnerov

Porozumenie tomu, ako budú zmeny klímy a klimatické extrémny pôsobiť na rastlinné ekosystémy, ako pomôcť poľnohospodárskym druhom rastlín, ale aj prírode ako celku, bude v najbližších desaťročiach veľmi dôležité.

Kým však dospejeme k tomu, že človek sa bude správať k prírode nielen ako k zdroju bohatstva, ale života, v mnohých výskumných témach bude treba uskutočňovať komplexnejší a intenzívnejší výskum a rýchlejšie si vymieňať ucelené vedecké informácie. Jednou z najefektívnejších foriem je vytváranie funkčných partnerstiev so zahraničnými partnermi. Výskum fotosyntézy má svoje čaro. V minulosti veľakrát priniesol poznatky, ktoré umožnili vytvoriť moderné, výkonné kultivary a významne zlepšiť produktivitu poľnohospodárskych rastlín. Keďže klimatické zmeny a pôsobenie klimatických extrémov majú v po-

skumné možnosti prinášajú teoretické poznatky, ktoré sa bezprostredne využívajú v aplikovanom výskume, s cieľom zvyšovať a zefektívňovať rastlinnú produkciu.

Je veľmi potešujúce, že výskum fotosyntézy je na SPU v Nitre témou, ktorá je príťažlivá pre zahraničných partnerov nielen v rámci riešenia bilaterálnych projektov. Záujem o spoločnú prácu prejavujú aj noví partneri, ktorí k nám prichádzajú študovať metódy fotosyntézy a uskutočňovať spoločné experimenty na rôznych plodinách. V letných mesiacoch sa v laboratóriách postupne vystriedali: Dr. Lorenzo Ferroni z Univerzity Ferrara z Talianska,

Výskumu fotosyntézy sa venovala aj stážistka Dr. Sonja Mbarki z Tuniska. Na snímke s dekanom FAPZ doc. Petrom Ondříškom **Foto: archív FAPZ**

sledných obdobiach aj v našich poľnohospodárskych oblastiach negatívny vplyv na rastlinnú produkciu, zvyšovanie produkčného potenciálu a zlepšovanie stability úrod sú stálou výzvou pre výskum. Šľachtiteľské programy využívané na výber genotypov tolerantných na stresy nemôžu byť efektívne bez základného pochopenia fyziologických mechanizmov tolerance na stresy a adaptability fotosyntetického aparátu plodín na vysokú teplotu často sprevádzaných nedostatkom vody alebo salinitou. Technologický pokrok a nové vý-

Dr. Anshu Rastogi z Univerzity v Poznani v Poľsku, Dr. Sonia Mbarki z Tuniska, prof. Katsuhiro Shiratake z Univerzity Nagoya v Japonsku, prof. Xinghong Yang z Poľnohospodárskej univerzity v Tianjine v Číne. O spoluprácu tiež prejavili záujem kolegovia z Indie, Srbska, Azerbajdžanu, Iránu, ako aj predkladatelia COST projektu „European Network for Utilization of Photosynthesis Research in Industry and Agriculture“. To je dôkazom toho, že výskum fotosyntézy má perspektívy. **Prof. Ing. Marián Brestič, CSc., FAPZ**

S NOVOU PROFESORKOU

Marcelou Capcarovou z Fakulty biotechnológie a potravinárstva

Foto: za

V čom je pre vás práca v akademickom prostredí atraktívna?

Akademické prostredie ponúka seberealizáciu, bádanie, filozofické hádanky, výzvy a ďalšie možnosti. Páči sa mi sklbenie pedagogickej a výskumnej činnosti. Sú to rozdielne aktivity, a predsa jednotné - rozdiel spočíva v prístupe ku každej z nich. Vedecká oblasť je často veľkou neznámou. Na začiatku sú dôležité myšlienky, hypotézy, názory, teda malé čriepky informácií, ktoré sa v dlhodobom procese skladajú jeden k druhému, aby sa z nich stal presne naplánovaný experiment. Tu je dôležitá najmä vytrvalosť a trpezlivosť. Spojenie pedagogickej a výskumnej časti možno vidieť v práci diplomantov a doktorandov. Tvoria akýsi prechod medzi jednou a druhou časťou s priesečníkom uprostred. Atraktívnosť práce v akademickom prostredí spočíva v pohybe medzi týmito časťami. V súčasnosti je akademické prostredie viac medzinárodné ako kedysi a aj v tom je jeho atraktívnosť. Na našej univerzite študuje a pracuje veľa študentov a laborantov zo zahraničných inštitúcií. Môžeme sa oboznámiť s rôznymi kultúrami, názormi a skúsenosťami.

Ako by ste charakterizovali vaše odborné

a vedecké zameranie pre záujemcov mimo vášho odboru?

S kolegami na Katedre fyziológie živočíchov riešime a skúmame vplyv rôznych prírodných látok, protektívnych alebo rizikových, na vnútorné prostredie živočíchov, pričom ja sa podieľam hlavne na analýzach krvi. V poslednom období sme začali skúmať vplyv včelích a iných prírodných produktov. Preto sme začali spolupracovať s pracoviskami SAV v Bratislave, Dobrej Vode a Košiciach. Ako modelové zvieratá používame kmeň diabetických potkanov ZDF. Práca so živými zvieratami je veľmi náročná, ale vďaka mojim kolegom z katedry, našim PhD. študentom (bývalým aj súčasným) a spolupracujúcim pracoviskám a katedrám SPU, ktoré sa k nám v tomto experimentálnom zásahu pridali, sa z náročného stalo zvládnuteľné. Skúmané látky a zaujímavé myšlienky nám poskytol doc. Ján Brindza z IOBBB a Ing. Marianna Schwarzová z Katedry výživy ľudí, ktorá sa podieľa na aplikácii látok a hlavne na odborných zásahoch v biológii potkana. V tomto výskume sme len na začiatku a potrvá dlho, kým dosiahneme prvé komplexné výsledky. Avšak vďaka spolupráci s množstvom ľudí z rôznych oblastí, je táto práca radostná a trpezlivosť sa stala našou silnou zbraňou.

Ako veda obohacuje váš život?

Veda obohacuje život človeka v rôznych smeroch. Udržiava ho v napätí, dáva mu výzvy a učí ho už spomínanej trpezlivosti. Sú chvíle, keď sa vedcovi dostane aj nejakej tej lekcie pokory, dokonca pocitu nenaplnenia a sklamaní. To všetko však patrí k životu vedca, dokonca to obohacuje jeho život, niekedy možno viac, ako dosiahnuté úspechy. Keď vedci dosiahnu vytúžený úspech a ich výsledky sú prijaté vedeckou komunitou, je to vždy zásluha celého tímu. Vo svojej vedeckej kariére som mala obrovské šťastie, že som sa dostala do kolektívu ľudí, ktorí mi pomohli, najmä v začiatkoch môjho pôsobenia na našej univerzite. Patrí k nim môj školiteľ a vtedajší vedúci katedry prof. Jaroslav Kováčik, ktorý ma vždy podporoval. Vo vedeckej oblasti mi veľmi pomohol súčasný vedúci katedry prof. Peter Masányi, ktorý dosiahol to, že som sa odhodlala písať vedecké články. Jednu vedeckú časť mojej práce tvorí analýza a štúdium oxidačného/anti-oxidačného stavu vnútorného prostredia živočíchov so zameraním na analýzy krvi. Pôvodcom myšlienky študovať túto oblasť bol môj kolega prof. Norbert Lukáč, vďaka ktorému vzniklo veľa zaujímavých experimentov, výsledkov a publikácií. Veľká vďaka patrí aj emeritnému dekanovi našej fakulty prof. Jozefovi Bullovi, ktorý svojich kolegov vždy podporoval, podieľal sa na formovaní hypotéz a experimentálnych intervencií a vďaka svojim bohatým nielen vedeckým, ale aj životným skúsenostiam a jedinečnému zmyslu pre humor, vždy vedel a vie obohatiť naše bádateľské dni. Dôležité miesto vo vedeckej oblasti majú aj moje kolegyně doc. Anna Kalařová a Ing. Monika Schneidgenová, ktoré sú ochotné zdieľať moje vedecké myšlienky a nápady, ale môžem sa s nimi podeliť aj o každodenné životné starosti a radosti. Bez nich sa nezaobídeme žiadne náš experiment. V poslednej rade vďačím za svoje úspechy vedeniu fakulty a univerzity za to, že mi umožnilo podniknúť všetky potrebné kroky k dosiahnutiu cieľov.

O potrebe kvalitného vysokoškolského vzdelania sa hovorí veľa a pri rozličných príležitostiach. Viac ako slová sú potrebné skutky. Čo by

mala univerzita robiť pre skvalitnenie vzdelávania a vedeckého výskumu?

Myslím si, že pre skvalitnenie vzdelávania robí naša univerzita veľa. Dôležitým bodom v tomto procese je udržať fungujúci systém, ktorý umožňuje na základe konkrétneho záujmu študenta rozširovať jeho odborné vedomosti a praktické skúsenosti. Významným medzníkom bolo vybudovanie Výskumného centra AgroBioTech, ktoré prinieslo posun v oblasti aplikovaného výskumu a prepojenia na prax. Moderné prístroje sú zárukou kvalitného výskumu, s čím úzko súvisí skvalitnenie výučby a motivácia študentov. Univerzita sa zapája do rôznych projektov na národnej a medzinárodnej úrovni. Študenti môžu cestovať do partnerských univerzít, zbierať skúsenosti a pohybovať sa v multikulturálnom prostredí. Nemenej dôležité je prostredie, kde sa výučba realizuje. Areál SPU ponúka možnosti oddychu, je plný zelene. Študenti majú vytvorené podmienky nielen na výučbu, ale aj na šport, oddych a kultúrne vyžitie. To tiež veľa znamená pre skvalitnenie pobytu na univerzite.

Keby ste mali vymenovať tri míľniky vo svojom živote, ktoré by to boli?

Tie najkrajšie a najdôležitejšie sa týkajú môjho súkromného a rodinného života. Výstižne by som to zhrnula tak, že najdôležitejšie pre mňa je to, že som dcéra, sestra a mama. Z pracovných míľnikov by prvým bolo štúdium na našej univerzite. Druhým to, že po ukončení štúdiá som sa stala členkou Katedry fyziológie živočíchov, kde som našla výborných kolegov, inšpirujúce pracovné prostredie a možnosti profesionálneho rastu. Dôležitým míľnikom bola možnosť školiť doktorandov. Teším sa z ich úspechov a možností. Keď absolvujú zahraničné stáže, vráti sa obohatení o nové skúsenosti, zvyky, metódy a vedomosti. A potom sa stáva, že zrazu oni sa stávajú mojimi učiteľmi a tvorcami inovatívnych moderných myšlienok v našich experimentoch. To ma posúva ďalej a obohacuje môj profesionálny život. Teda, dôležité míľniky pre mňa sú tie, že som bola študentkou, že som kolegynou a školiteľkou.

Renáta Chosraviová

Z odborného seminára Vplyv legislatívy a politik na konkurencieschopnosť fariem a rozvoj vidieka

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora a Splnomocnenec vlády SR pre podporu najmenej rozvinutých okresov organizovali 11. novembra na pôde Fakulty ekonomiky a manažmentu SPU seminár Vplyv legislatívy a politik na konkurencieschopnosť fariem a rozvoj vidieka. Keďže Spoločná poľnohospodárska politika (SPP) bude mať zásadný vplyv na rozvoj poľnohospodárstva a vidieka SR a diskusia o SPP sa zintenzívňuje, zameraný bol na túto problematiku.

Prof. J. Pokrivčák z FEM hovorí o reformovanej SPP po roku 2020 Foto: rch

Podujatie otvoril prof. Ing. Ján Pokrivčák, PhD., za vedenie SPU účastníkov privítal prorektor pre vedu a výskum prof. Ing. Ján Gaduš, PhD., ktorý uviedol aktuálne informácie o univerzite. Následne vystúpil Jaroslav Gudába, generálny riaditeľ sekcie rozvoja vidieka a priamych platieb Ministerstva pôdohospodárstva a RV, ktorý hovoril o budúcej SPP po roku 2020, ktorá zásadne ovplyvní príjmy farmárov, životné prostredie a rozvoj vidieka. V EÚ poľnohospodárstvo vytvára 44 miliónov pracovných miest, 55 % ľudí žije na vidieku.

EÚ je jeden z najväčších svetových výrobcov potravín. Na temu nadviazal Anton Marcinčin, splnomocnenec vlády pre podporu najmenej rozvinutých okresov. Ako uviedol, Slovensko nevyužíva potenciál, ktorý má poľnohospodárstvo. „Je to nízka pridaná hodnota, ktorú by

sme mohli tvoriť, a z ktorej by mal štát úžitok. V niektorých okresoch je vysoká nezamestnanosť. Kým v roku 2000 pracovalo v poľnohospodárstve 115-tisíc ľudí, v roku 2016 to bolo len 50-tisíc. Diskutovanou témou je aj prístup k pôde, drevnej hmote, združovanie malých farmárov, prístup k poradenstvu či prepojenie farmárstva a cestovného ruchu,“ povedal splnomocnenec vlády. „Problémy, ktoré treba riešiť sú v nastavení poľnohospodárskej politiky a legislatívy,“ dodal.

Myšlienku, že Slovensko má potenciál zvyšovať zamestnanosť a poľnohospodársku výrobu, zdôraznil aj prof. Ján Pokrivčák z FEM SPU v Nitre, ktorý hovoril o reformovanej SPP po roku 2020. „Rastlinná výroba sa na Slovensku rozvíja rýchlejšie ako živočišna. Tento negatívny trend treba zvrátiť. Naša krajina má najmenej veľkých dobytčích jednotiek na hektár. Štruktúra poľnohospodárskej výroby v SR je založená na obilninách a olejninách, kým ostatné krajiny majú rozvinuté sektory náročnejšie na poľnohospodársku výrobu, ako je ovocinárstvo, zeleninárstvo a vinohradníctvo.“ SPP tvorí 40 - 50 % spoločného rozpočtu EÚ, vyčlenených je 55 miliárd eur. „Ešte je dostatok času na ovplyvňovanie SPP, diskusiu a lobovanie, ak vieme, čo chceme,“ konštatoval J. Pokrivčák. Tiež uviedol ciele a nové trendy SPP - ochrana životného prostredia, priame platby musia byť cieleňé, pozícia farmárov vo vertikále je slabá, mala by sa zlepšiť, poľnohospodárstvo má podporovať vidiek, politika má byť jednoduchšia,

modernejšia, menej byrokratická. Dôrazy SPP sa kladú na vedu, inovácie, networking, IT, podporu podnikania na vidieku, podporu generáciej obmeny, na spotrebiteľské požiadavky - kvalitu, zdravie.

V ďalšej časti seminára vystúpil Milan Semančík, predseda SPPK, ktorý informoval o aktivitách komory pri príprave SPP po roku 2020. Uviedol, že SPPK nesúhlasí s takto nastavenou SPP pre ďalšie obdobie. Požiadavkami poľnohospodárov je zjednodušiť SPP, udržať silný rozpočet SPP, zachovať I. a II. pilier, nastaviť spravodlivé fungovanie potravinového reťazca, udržať poľnohospodársku výrobu vo vidieckych oblastiach, platiť za zásluhovosť, zohľadniť hospodárenie v znevýhodnených oblastiach, nevyplatené platby prerozdeliť na citlivé sektory, zaviesť reálne nástroje pri nerovnováhe na trhoch, reálny fond. „Neobávame sa konkurencie, ale žiadame rovnosť podmienok pre podnikanie,“ zdôraznil predseda SPPK.

O Národnom potravinovom katalógu informovala Zuzana Nouzovská, riaditeľka Výskumného ústavu potravinárskeho, v ďalšom bloku programu vystúpil Robert Kovács zo Zväzu pestovateľov cukrovej repy a Maroš Kmíniak zo Slovenského farmárskeho družstva, ktorí hovorili o Národnej potravinovej legislatíve, politike a konkurencieschopnosti. O podpore rodinných fariem hovoril Milan Jurky zo Združenia mladých farmárov.

Záver seminára patril diskusii na prezentované témy. Renáta Chosraviová

Účastníci projektového stretnutia v Berlíne

VC ABT reprezentovalo na workshope v Berlíne

Výskumné centrum AgroBioTech SPU v Nitre v spolupráci s Katedrou hygieny a bezpečnosti potravín Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU participuje na projekte Vytvorenie HACCP modulov bezpečnosti potravín vo svetle EÚ štandardov v rámci grantovej schémy Erasmus+, Strategické partnerstvá. Projekt sa implementuje od 1. januára 2017. Jeho cieľom je výmena skúseností a dobrej praxe v oblasti bezpečnosti potravín v participujúcich krajinách EÚ a následný transfer do podmienok Turecka. Nástrojom na dosiahnutie stanoveného cieľa je vytvorenie siedmich tréningových modulov v súlade s Európskym referenčným rámcom zabezpečenia kvality v oblasti bezpečnosti potravín. V dňoch 18. - 23. októbra sa v Berlíne konalo tretie stretnutie partnerov konzorcium z Turecka, Veľkej Británie, Nemecka a Slovenska. VC ABT na workshope reprezentovala riaditeľka doc. Ing. Tatiana Bojiňanská, CSc., a projektová manažérka Ing. Lucia Grešová, PhD. Podujatie bolo zamerané na prezentáciu platformy a jej inovatívne možnosti. Súčasťou workshopu boli aj praktické návštevy prevádzok a hodnotenie implementácie HACCP v praxi v podmienkach Nemecka.

Ďalšie projektové stretnutie bude na SPU v Nitre zamerané na implementáciu HACCP v podmienkach Slovenska. LG, VC ABT

Účastníci projektu FarmersEduca sa školili v meste Samuela Tešedíka

Jedným z partnerov medzinárodného projektu FarmersEduca je Spolok sarvašských gazdov (SSG) so sídlom v Sarvaši. Výber partnera nebol náhodný. Mesto Sarvaš po zničení v tureckých vojnách bolo znova osídlené zväčša Slovákmi. V r. 1780 v ňom evanjelický kňaz slovenského pôvodu Samuel Tešedík založil prvú poľnohospodársku školu v Európe, ktorej cieľom bolo hospodárske a kultúrne povznesenie roľníckeho ľudu. V tomto duchu aktívne pracuje aj uvedený spolok, ktorý 13. - 15. októbra pripravil odborný program pre skupinu farmárov z Ukrajiny a ďalších účastníkov projektu. V programe dominovala problematika uchovávanía a praktického využívania tradičných poznatkov v technológiách pestovania, spracovávanía a využívania tradičných aj menej známych druhov a potravinových výrobkov našich slovenských predkov pre sociálno-ekonomický rozvoj regiónu a roľníckej komunity. Dôkazom toho je, že SSG už niekoľko desaťročí každoročne organizuje festivaly k tradičnej žatve, varenia slivkového lekváru a mydla, zabíjačky, vinobrania a i. Uvedené festivaly a iné podujatia prispievajú ku kultúrno-spoločenskému životu v regióne a predstavujú aj živé školy pre využívanie tradičných poznatkov v súčasnosti. O aktivitách, ktoré spolok zabezpečuje, informoval predseda Ferenc Závoda. Okrem absolvovania odborných prednášok a stretnutia s miestnymi farmármi sa účastníci zúčastnili aj na festivale kapusty a zabíjačky. Traja účastníci projektu - Mária Vailingová, Ing. Štefan Hajdú a Vasyl Lendnej (Ukrajina), reprezentovali projekt Farmers Educa aktívnou účasťou v súťaži prípravy tradičných klobásov. *Olga Grygorieva*

POZÝVAME

Albánsko - blízke a predsa neznáme

Za účasti veľvyslankyne Albánskej republiky na Slovensku Enkelede Mërkuriovovej a veľvyslancu Slovenskej republiky v Tirane Milana Cigánika sa 23. novembra od 9.00 do 12.30 h v posluchárni S uskutoční séria diskusií a prednášok o Albánsku, zameraných na socio-ekonomické, podnikateľské a marketingové prostredie, medzinárodné obchodné vzťahy, integračné procesy v Európe i turistiku.

Prax - zdroj inšpirácie a reálnych požiadaviek

Potreba interakcie vzdelávacieho systému a praxe neustále rastie. Nároky praxe na praktické vedomosti a zručnosti absolventov sa zvyšujú. Je preto dôležité hľadať vhodné cesty a spôsoby, ako naplniť túto potrebu a zintenzívniť kontakty medzi vzdelávacím procesom, študentmi a praxou.

Pedagógovia Katedry regionalistiky a rozvoja vidieka Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja SPU v Nitre 20. októbra diskutovali s odborníkmi na tému spolupráce univerzity a praxe. Zo živej výmeny názorov zástupcov regionálnej a miestnej samosprávy, regionálnych rozvojových agentúr, Národnej siete rozvoja vidieka SR a záujmových združení vznikli mnohé podnetné námety na ďalšiu spoluprácu univerzitných pracovísk v oblasti vzdelávania, organizovania praxí, riešenia spoločných projektov a publikovania. Diskusia potvrdila, že kontakt s praxou je pre nás zdrojom inšpirácie a reálnych požiadaviek.

Doc. Ing. Jana Jarábková, PhD., FEŠRR

Thajskí študenti sa oboznámili s výrobou piva, slovenskí s pestovaním ryže

Fakulta biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre už po tretí rok organizovala v júni praktickú letnú školu pre študentov z Kasetsart univerzity v Bangkoku. Na tohtoročnej sa zúčastnilo sedem študentov z Thajska so svojim pedagógom.

V rámci Letnej školy na thajskej Kasetsart univerzite v Bangkoku si naši študenti prakticky vyskúšali sadenie ryže **Foto: EI**

Účastníci LŠ navštívili laboratóriá FBP a Výskumného centra AgroBioTech, kde prebiehala praktická LŠ v laboratóriu tukov a biologicky aktívnych látok, laboratóriu aplikovanej bakteriológie, v cereálnom laboratóriu, v laboratóriu nápojov a v univerzitnom pivovare. Počas mesačného pobytu na FBP sa thajským študentom venovali pedagógovia z Katedry spracovania a skladovania rastlinných produktov - Ing. Eva Ivanišová, PhD., Ing. Marián Tokár, PhD., RNDr. Attila Kántor, PhD., Ing.

Štefan Dráb, PhD., a z Katedry mikrobiológie prof. Ing. Miroslava Kačániová, PhD. Študenti sa oboznámili s postupmi výroby vína a jeho senzoryckým hodnotením, výrobou piva, využitím biologicky aktívnych látok v potravinách, výrobou pečiva v cereálnom laboratóriu a mikrobiologickými analýzami potravín. Navštívili aj potravinárske podniky na Slovensku - vinárske závody v Dvoroch nad Žitavou, MOVINO vo Veľkom Krtíši, firmu na výrobu slaných tyčínok a cukrovínok ADANO vo Veľ-

kom Krtíši a v Modrom Kameni, Gazdovský dvor v Branove, Emilove sady, pivovar Steiger a triediareň vajec vo Veľkom Krtíši. Sprevádzali ich slovenskí študenti, ktorí o mesiac neskôr, v júli, absolvovali LŠ v Thajsku.

Dvojtýždňovú LŠ Thajsko - Slovensko v Bangkoku absolvovalo deväť študentov FBP so svojim pedagógom. V rámci pobytu študenti absolvovali zaujímavú výučbu, kde sa naučili a prakticky si aj vyskúšali vyrábať tradičné fermentované výrobky (mäsové, nápoje, ryžu), thajské cestoviny, dezerty a mäsové konzervy. Tieto produkty následne aj hodnotili po fyzikálnej, chemickej a senzoryckej stránke. Veľkým prínosom bola návšteva Katedry ryže, kde si študenti vyskúšali prípravu sadeníc ryže a následne sadenie na ryžovom poličku. V rámci pobytu absolvovali aj exkurziu do firmy AJINOMOTO, ktorá vyrába široký sortiment dochucovadiel a plechovkových nápojov a podniku MAMA, ktorý vyrába instantné rezance a vreckové polievky. Počas LŠ sa študenti zúčastnili aj na medzinárodnom sympóziu Aplikácia technológií v ekologickom inžinierstve pre udržateľnosť prírodných zdrojov, v rámci ktorého vystúpila Ing. Eva Ivanišová, PhD., s prednáškou Biologická aktivita vín, hroznových olejov a možnosti využitia vedľajších produktov z výroby vína v rôznych druhoch priemyslu. Súčasťou sympózia bola aj exkurzia krabej farmy Kung Krabeen Bay Roayl Development. LŠ v Bangkoku bola pre študentov FBP veľkým prínosom nielen po stránke odbornej, ale aj kultúrnej, keďže sa mohli oboznámiť so životom v tejto krajine, navštíviť historické miesta, ochutnať širokú škálu thajských jedál a nových druhov ovocia. **EI, MK**

SPU privítala partnerov projektu ERDI

Partneri projektu ERDI - Posilňovanie regionálneho rozvoja a inovácií sa pravidelne stretávajú na workshopoch. Tento raz bola hosťiteľom workshopu SPU v Nitre.

Zúčastnili sa na ňom zástupcovia všetkých partnerov projektu z Holandska, Fínska, Kanady, Česka a Maďarska. Pracovný program od 9. do 12. októbra bol zameraný na vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov v druhom roku implementácie projektu - prezentácie o vytvorených sieťach podnikov v partnerských regiónoch a analýza biznis modelov.

Súčasťou projektu boli aj diskusie o implementácii do nadchádzajúceho obdobia. V rámci webovej stránky projektu <http://erdiproject.eu/> pribudne aj platforma s učebnými textami, ktorá sa bude intenzívne využívať počas vzdelávacieho procesu na partnerských inštitúciách. Pridanou hodnotou projektu je partnerstvo s podnikmi zo súkromného sektora, ktoré

vstupujú do procesu implementácie projektu. Tým sa zabezpečí, aby vytvorené učebné texty priamo reflektovali potreby na trhu práce.

Manažment, inovatívnosť, udržateľnosť, záujem o sociálne podnikanie, investície do ľudských zdrojov prostredníctvom kvalitatívneho výskumu je v projekte prepojené na zlepšenie vzdelávacích programov zameraných na bioekonomiku. Ambíciou projektu je vybudovať vedomostné aliancie tak, aby vzdelávanie na partnerských univerzitách bolo inovatívne, odrážalo potreby praxe a zodpovedalo očakávaniam zamestnávateľov.

Prof. JUDr. Eleonóra Marišová, PhD.,
Ing. Lucia Grešová, PhD.

Účastníci workshopu v rámci projektu ERDI na SPU v Nitre **Foto: archív LG**

Attila Tóth z FZKI si prevzal prestížne ocenenie Green Talents

pokračovanie zo strany 2

odborných a vedeckých publikácií k danej téme. Osobitne ocenili jeho angažovanosť a oddanosť pre hľadanie riešení pre viac zelenej infraštruktúry v urbanizovanej krajine, medzinárodnú skúsenosť, ocenenia a interdisciplinárny prístup k problematike udržateľného rozvoja.

Talentovaní mladí vedci absolvovali od 16. do 27. októbra medzinárodné fórum s tematickým zameraním na udržateľný rozvoj (Green Talents - International Forum for High Potentials in Sustainable Development), ktoré sa uskutočnilo formou vedeckej poznávacej cesty po významných strediskách výskumu v Nemecku. Účastníci mali možnosť stretnúť špičkových expertov a navštíviť renomované výskumné inštitúcie v oblasti udržateľného rozvoja a inovácií - Nemecké centrum vzdialeného snímania v Mníchove, Fraunhoferov inštitút pre solárne energetické systémy vo Freiburgu, Inštitút pre pokročilé štúdie udržateľnosti v Postupime, Technologický inštitút v Karlsruhe, Technickú univerzitu v Mníchove a spoločnosť VAUDE v Tettangu. Súčasťou vedeckého fóra boli individuálne stretnutia s tromi vybranými nemeckými expertmi. Ing. Attila Tóth mal možnosť stretnúť sa s dvomi expertmi na Technickej univerzite v Mníchove - s prof. Markom Michaelim z Fakulty architektúry a prof. Stephanom Pauleitom z Katedry strategického plánovania a manažmentu krajiny, tretím expertom bol prof. Dr. Frank Lohrberg z Katedry krajinnnej architektúry Univerzity RWTH v Aachene.

Ocenenie okrem účasti na medzinárodnom vedeckom fóre zahŕňa trojmesačný výskumný pobyt v Nemecku v roku 2018 plne financovaný Federálnym ministerstvom pre vzdelávanie a výskum SRN. Ing. A. Tóth uskutoční spojený výskum na TU v Mníchove a RWTH v Aachene, kde bude skúmať implementáciu zelenej infraštruktúry v krajinnom a urbánnom plánovaní v Bavorsku a v Severnom Porýní-Vestfálsku. **r**

V ZRKADLE

Ing. MONIKA BUMBALOVÁ, PhD.
Pracovná pozícia:
odborná asistentka na
Katedre verejnej správy,
FEŠRR
Miesto narodenia: Nitra

Vek: 32

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Princeznou, čo vtedy nevyhnutne zahŕňalo sukňu a opätky ☺.

Čo ste študovali a prečo práve tento študijný program?

Všetky tri stupne štúdia som absolvovala na FEŠRR, pričom odbor sa vždy krútil okolo rozvoja vidieka. Na bakalársky stupeň som sa prihlásila najmä preto, lebo tam nebola matematika. Následne ma to začalo baviť a to až tak, že druhý stupeň štúdia som absolvovala ešte raz, v rámci medzinárodného programu Atlantis, v odbore rozvoj vidieka a poľnohospodárska ekonomika. Tam som sa už tej matematike nevyhla, ale stálo to za to.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

So všetkými ľuďmi, ktorých mám rada, minimálne raz za pol roka, ideálne aj častejšie, to by bola úplná paradá.

Z čoho ste mali v poslednom období najväčšiu radosť?

Každému, kto ma v najbližších týždňoch stretne, bude odpoveď hneď jasná ☺.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Aby sa z knedle nepriberalo ☺.

Čo rada čítate (počúvate)?

Snažím sa čítať čo najviac a rôznorodo, pomáha to v zorientovaní sa. To bola rada môjho otca, keď som prvýkrát sama letela – nepanikár, len čítaj. A mal pravdu. Nakoľko disponujem absolútnym hudobným „hluchom“, sústreďujem sa viac na texty ako na hudbu. Stálicami v playliste sú napríklad The Nationals, The Kills, Portishead, Velvet Underground... Ale aby to neznelo tak depkoidne, pri Čardáši dvoch sfdc je parket môj.

Aké máte koníčky?

Suchý a absurdný humor, jedlo, tanec, resp. pohyb, pri ktorom dokážem obdivovať limity tela, divadlo, ktoré nie je „ukričané“, stretnutia s ľuďmi, ktoré otvárajú obzory, cestovanie, ktoré nemusí nevyhnutne zahŕňať návštevu turistických atrakcií, „mrvenie“ sa v obľúbených obchodoch, víkendové rána v posteli, ktoré trvajú asi do 15.00...

Máte zlozvyk, ktorého sa nevieť zbaviť?

Vždy, keď si pri odchode z domu niečo zabudnem, prebehne si po to obutá. Existujú na svete ľudia, ktorých to dosť vytáča.

Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitejšie?

Rovnováha, odvaha, ľahkosť.

Máte nejaký obľúbený citát?

Keď chceš mať opicu, musíš mať aj na banány ☺.

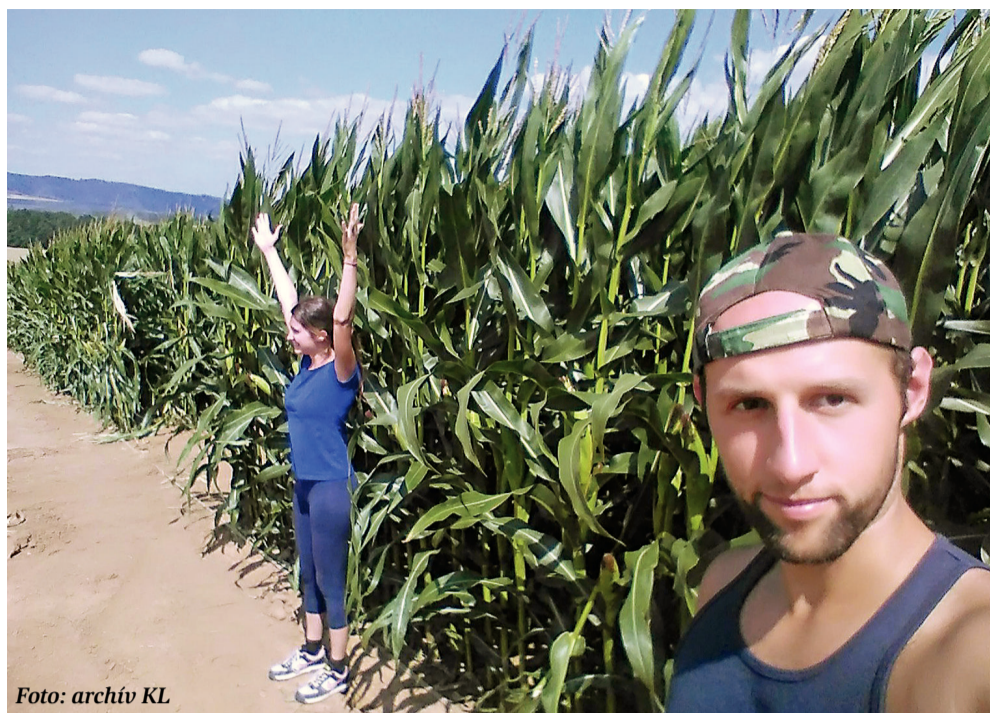

Foto: archív KL

V rámci Erasmus pobytu sme sa zapojili do experimentálnej činnosti na pokusných pozemkoch

Náš Erasmus príbeh

V rámci programu Erasmus+ sme sa zúčastnili na stáži v Českej republike. Prahu sme si obľúbili už počas nášho prvého pobytu na Fakulte agrobiológie, potravinových a prírodných zdrojov Českej zemědělské univerzity (ČZU), kde sme strávili letný semester.

Ohromilo nás skvelé vybavenie školy - laboratórií, učební, experimentálnych stajní, oddychových zón, bufetov, ale aj to, že exteriér areálu bol plný upravenej zelene a ponúkal skvelý oddych medzi vyučovacimi hodinami, najmä počas jari a leta. Univerzita okrem zaujímavého štúdia ponúkala pre erasmákov aj bohatý voľnočasový program, na ktorom sme nechýbali ani my. Zaujímavou bola Erasmus welcome party, International dinner, kde sme prezentovali našu typickú slovenskú kuchyňu. Zúčastnili sme sa aj na akciách domácich - českých študentov, ako napr. MISS ČZU či Ples študentov ČZU, ktorý sa konal v nádherných priestoroch Národného domu na Vinohradoch. Počas štúdia sme nadviazali množstvo, najmä českých, kamarátstiev.

Školský rok ubehol ako voda a s Prahou sme sa nechceli rozlúčiť. Rozhodli sme sa predĺžiť si pobyt vo forme študentskej stáže vo Výskumnom ústave rastlinnej výroby, kde sme boli pridelení na Odbor systémov hospodárenia na pôde.

Kolektív bol erudovaný a príjemný. Vykonyvali sme rôzne práce od zberu úrody, spracovania biologického materiálu, cez odber a spracovanie pôdných vzoriek až po prácu v chemickom laboratóriu. Okrem pražského pracoviska bol realizovaný pobyt aj na detašovaných pracoviskách Jevíčko a Chomutov, kde sme sa zapojili do prác na pokusoch, zúčastnili na exkurziách a nahliadli do každodenného chodu výskumnej práce. Absolvovaním stáže sme nadobudli lepšie odborné, laboratórne znalosti a zručnosti získané v experimentálnej činnosti na pokusných pozemkoch. Naším hmatateľným výsledkom je spoluautorstvo na článku vo vedeckom časopise Agriculture v anglickom jazyku. Za odborné rady a všestrannú pomoc počas stáže ďakujeme vedúcej odboru Ing. E. Kunzovej, CSc., ako aj Ing. L. Hlisenkovskému, Ph.D., ktorý nám bol oporou pri písaní a analyzovaní výsledkov do vedeckej publikácie.

Bc. Kristína Lukáčiková, Bc. Vladimír Lukáčik,
Bc. Dominik Markovič, FAPZ

Terénne cvičenie študentov FAPZ

Foto: archív FAPZ

Študenti 1. ročníka inžinierskeho štúdia študijného programu manažment rastlinnej výroby a ŠP genetické technológie v agrobiológii sa 6. novembra zúčastnili na terénnom cvičení na Výskumno-šľachtiteľskej stanici Viglaš-Pstruša.

Hlavnou činnosťou stanice je novošľachtenie ozimnej a jarnej pšenice, ovsia siateho ozimného a jarného, tritikale a udržiavacie šľachtenie pše-

nice, ovsia siateho, ďateliny lúčnej a ľadenca rozkatého.

Študenti si v rámci predmetu semenárstvo rastlín a pokusníctvo a biometrika prezreli poľné pokusy novošľachtenia a udržiavacieho šľachtenia ozimnej pšenice, ako aj čističky osív a zoznámili sa s mechanizáciou určenou pre výsevy poľných pokusov.

FAPZ

Vidiecka univerzita tretieho veku pokračuje v Rastislaviciach

Úspešný projekt SPU v Nitre zameraný na záujmové vzdelávanie seniorov na vidieku sa tento raz realizuje v obci Rastislavice.

Vďaka ústretočnosti starostu Miroslava Juhásza a aktívneho pôsobenia Klubu dôchodcov pod vedením Mgr. Gabriely Kuklišovej bol 23. októbra otvorený ďalší cyklus vzdelávania. Na úvodnom stretnutí predstavila univerzitu, projekt i spôsob vzdelávania jeho manažérka doc. Mgr. Ing. Dan-ka Moravčíková, PhD. V neformálnej atmosfére sa seniori oboznámili s priebehom vzdelávania, jeho organizáciou a so vzdelávacími materiálmi. Vidiecka univerzita tretieho veku bude tradične ukončená Dňom Vidieckej univerzity tretieho veku na SPU v Nitre, kde budú účastníkmi vzdelávania odovzdané osvedčenia o absolvovaní vzdelávania.

Vidiecka univerzita na SPU

SPU v Nitre už vyše 20 rokov poskytuje vzdelávanie formou štandardného modelu UTV. Nedostatočná dostupnosť seniorského vzdelávania pre ľudí z vidieckych obcí iniciovala v roku 2013 vznik jedinečného projektu pod názvom Vidiecka univerzita tretieho veku, ktorej hlavným cieľom bolo vytvoriť model sprístupňujúci toto záujmové vzdelávanie aj v rurálnom prostredí. Pilotná výučba sa začala v roku 2015, doposiaľ túto inovatívnu formu vzdelávania absolvovalo 103 seniorov z mikroregiónu Cedron-Nitruva, Požítavie-Širočina, Trbečsko, Poľný Kesov a Palárikovo. Viac o projekte na: www.vutv.uniag.sk

DM

Doc. D. Moravčíková priblížila seniorom organizáciu vzdelávania na VUTV

Foto: za

Deň kariéry SPU 2017

Slovenská poľnohospodárska univerzita a Kariérne centrum SPU v Nitre vás pozývajú na Deň kariéry 2017, ktorý sa uskutoční 21. novembra 2017 od 8.45 h vo vestibule pod aulou SPU. Cieľom podujatia je ponúknuť študentom a budúcim absolventom SPU možnosť oboznámiť sa s ponukami práce a naopak, pre zúčastnené firmy a organizácie je to príležitosť prezentovať seba a svoju činnosť. Súčasťou podujatia budú prezentácie úspešných osobností a firiem na fakultách SPU v Nitre. Tešíme sa na vašu účasť a záujem o svoju budúcnosť!

KC

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V NITRE
KARIÉRNE CENTRUM SPU V NITRE

VÁS POZÝVA NA
**DEŇ KARIÉRY
SPU V NITRE 2017**

21. novembra 2017

8.45 - 15.00 h

Tr. A. Hlinku 2, spojovacia chodba medzi pavilónmi A, Z, T

Prvoodchov suchozemskej korytnačky v univerzitnom viváriu

Prvú septembrovú sobotu v inkubátore Vivária SPU v Nitre čakalo pracovníkov milé prekvapenie. Prvýkrát v 16-ročnej histórii tohto univerzitného zariadenia sa im podarilo odchovať mláďa suchozemskej korytnačky. Keďže sa už úspešne aklimatizovalo, v uplynulých dňoch bolo umiestnené do expozície.

Ako nás informoval vedúci vivária Ing. Róbert Kirchner, ide o mláďa korytnačky kĺbnatej - Kinixys belliana. Pár dní trávalo v inkubátore, následne v teráriu. V súčasnosti je už v riadnej expozícii. Pokiaľ ide o charakteristiku tohto druhu, korytnačky kĺbnaté patria medzi najrozšírenejšie africké korytnačky rodu Kinixys. Ich populácia je ohrozovaná zvyšujúcou sa urbanistickou činnosťou. Hlavnou zložkou potravy sú rastliny - rôzne

druhy tráv, bylín, ovocie a zelenina. Doplnkom sú slimáky, červíky, dážďovky, stonožky, kobylky a huby. Jedinca dorastajú do dĺžky 20 - 22 cm. Po hlavne dospievajú vo veku 4 - 5 rokov. Samica kladie obvykle dve vajcia, výnimočne až šesť. Zaujímavosťou tohto druhu korytnačiek je pohyblivá kĺbová zadná časť karapaxu (chrptová časť panciera), od čoho je odvodený aj jej druhový názov.

rch

Mláďa korytnačky kĺbnatej

Foto: RK

Divadielko na Osmičke pozýva

Herci a hudobníci univerzitného divadelného súboru vás pozývajú na premiéru predstavenia Kabaret Kaldera, ktorá sa uskutoční 4. decembra o 20.00 h v aule SPU.

Z programu:

20. 11. pondelok

Súťaž v plávaní
bazén UKF, 9.30 h

21. 11. utorok

Deň kariéry SPU 2017

Tr. A. Hlinku 2, spojovacia chodba medzi pavilónmi A, Z, T, 8.45 h

Súťaž v silovom trojboji

Fit štúdio ŠD Nitra, 9.00 h

Turnaj v stolnom tenise

telocvičňa ŠD Zobor, 14.00 h

ACET SR: Šikana a medziľudské vzťahy / Kybersikana

Kongresové centrum SPU, 18.00 h

Priprav si životopis, s ktorým zažiaríš na pohovore

poslucháreň A-02, Tr. A. Hlinku 2, 17.30 h

22. 11. streda

Futsalový turnaj

veľká telocvičňa UKF, 9.00 h

Erasmus Village

priestory pod Aulou SPU, Tr. A. Hlinku 2, 9.00 - 12.00 h

Filozofia Simpsonovcov

FF UKF, Hodžova ul. 1, miestnosť H 112, o 18.00 h

Arriva Bike

pred hlavnou budovou UKF, Tr. Andreja Hlinku 1, 13.30 - 15.00 h

23. 11. 2017 štvrtok

Albánsko - blízke a predsa neznáme

S-pavilón, poslucháreň S, 9.00 - 12.30 h

Svet hlavolamov: Rubikova kocka na 100 spôsobov

S-pavilón, poslucháreň AS-31, 9.00 h

24. 11. 2017 piatok

Deň vysokoškolská

S-pavilón, 9.00 - 15.00 h

Hry a hlavolamy

S-pavilón, poslucháreň AS-31, 10.00 a 11.00 h

Viac o podujatiach nájdete na www.uniag.sk

SPU v Nitre vás pozýva na slávnostný koncert pod záštitou rektora

Dr.h.c. prof. Ing. Petra Bielika, PhD.,

VIANOČNÝ DAR SPU

12. decembra 2017 o 18.00 h

v aule univerzity

Vítazi európskeho šampionátu kulturistov. Zlato vybojoval Martin Maňovský

Foto: archív MM

Martin Maňovský získal tri zlaté medaily na európskom šampionáte naturálnych kulturistov

Martin Maňovský, študent 3. ročníka bakalárskeho štúdia na Fakulte ekonomiky a manažmentu SPU v Nitre, pri premiére na Majstrovstvách Európy federácie INBA v naturalnej kulturistike v meste Ljubuški v Bosne a Hercegovine získal tri zlaté medaily.

Zvíťazil v dvoch kategóriách - medzi juniormi a medzi mužmi nad 180 cm.

„Trúfal som si na medailu medzi juniormi, v mužskej kategórii som nemal žiadne očakávania. Nakoniec som vyhral všetko, čo sa dalo. V kategórii juniorov skončil druhý Rakúšan, ktorý mal veľmi dobré nohy. To bol fakt dobrý súper. U mužov sa so mnou dostali na bedňu druhý Maďar a tretí Holanďan, Afroameričan,“ povedal M. Maňovský. Na dôvažok si odniesol aj cenu pre absolútneho víťaza medzi mužmi. Za ním

zostal aj ďalší Slovák Andrej Herák, ktorý vyhral kategóriu mužov do 180 cm. Celkovo sa na šampionáte predstavilo okolo 70 mužov a žien z desiatich európskych krajín.

M. Maňovský cvičí v Red Royal Gym pod vedením trénera Martina Fölkela, jeho sparringpartnerom je Viktor Kollár.

Vo federácii INBA v Európe dosiahol maximum. „Budem rozmýšľať nad ďalšími cieľmi, s kulturistikou určite nekončím,“ povedal úspešný reprezentant.

Tekvica fest v botanickej záhrade

Každoročne na konci októbra sa priestory Botanickej záhrady SPU v Nitre zmenia na scénu strašidelného podujatia s názvom Tekvica fest, kde majú svoju úlohu pavučiny, čierne svetlo, vyrezávané tekvice, kostlivci a i. Po zotmení sa svetielkujúce fakle a vyrezávané tekvice postarajú o výnimočné zážitky.

Aj tento rok sa na tradičnej zábavnej akcii 27. októbra zúčastnilo asi sto detí, ktoré so svojimi rodičmi súťažili o najkrajšiu vyrezávanú tekvicu, zapojili sa do súťaže Drakozubár a samozrejme, najmenší, ktorí prišli v maskách, súťažili o najkrajšiu masku večera. Okrem toho, že deti s rodičmi využili tento jesenný čas na vyrezávanie tekvic, mohli si niečo pekné nakresliť, ochutnať tekvicový koláčik a iné dobroty, ktoré boli pripravené pre všetkých

návštevníkov. Magické popoludnie končilo vo večerných hodinách a všetci odchádzali domov veselo naladení aj so svojou vyrezanou tekvicou.

EM

Foto: EM

Odborári pripravili už tradičné stretnutie seniorov

Univerzitná odborová organizácia zorganizovala 26. októbra v Kongresovom centre ŠD A. Bernoláka stretnutie s bývalými zamestnancami SPU v Nitre. Pozvanie prijalo 80 seniorov.

Podujatie, ktoré moderovala doc. Mgr. Želmíra Balážová, PhD., otvorila predsedníčka FO FEŠRR Ing. Mariana Eliášová, PhD. Účastníkov stretnutia informovala o činnosti UO a podujatiach, ktoré jednotlivé komisie pripravili pre zamestnancov univerzity. V mene vedenia SPU v Nitre seniorov pozdravila prorektorka pre informatizáciu a rozvoj univerzity doc. Ing. arch. Roberta Štěpánková, PhD., ktorá im krátko predstavila aktivity univerzity, zamerané na jej materiálny a technický rozvoj. Účastníkom podujatia sa prihovoril aj podpredseda AS za FBP SPU prof. Ing. Jozef Golian, Dr. Následne vystúpil doc. Ing. Miroslav Habán, PhD., predseda Združenia VŠaPRO, ktorý informoval o aktivitách OZ PŠaV.

Seniorov pozdravili aj predstavitelia a zástupcovia fakúlt. Na záver vystúpila predsedníčka UO doc. RNDr. Zuzana Hlaváčová, CSc., a poďakovala seniorom za ich podiel na rozvoji univerzity. Kultúrny program stretnutia spestril poéziou bývalý pedagóg SPU v Nitre PhDr. Dušan Danko a vystúpenie detského tanečného páru Paulínky a Marka z Akadémie tanca, ktorí zatancovali waltz a ukážky z latinskoamerických tancov cha-cha, samba a jive. Po skončení oficiálneho programu na hostí čakalo žrebovanie tombolových cien a občerstvenie. SPU seniorom darovala publikáciu s názvom Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre v obrazoch, vydanú k 65. výročiu vzniku SPU v Nitre a darčekové predmety. V príjemnej priateľskej at-

mosfére sa rozprúdila srdečná konverzácia. Naším seniorom želáme veľa zdravia a tešíme sa na ďalšie stretnutie.

rch

Foto: za

Seniorov potešila aj nová publikácia o SPU

POZVÁNKA

Visegrad Fund

V rámci medzinárodnej spolupráce krajín V4 vás Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre pozýva na **Visegrad Festival**, ktorý sa bude konať 21. novembra od 10.00 h.

Podujatie je pripravené v spolupráci s Poľnohospodárskou univerzitou v Krakove, Poľsko, Ústavom pre hydromechaniku - Akadémia vied, Česká republika a Ukrajinou univerzitou vodného hospodárstva a environmentálneho inžinierstva.

Témou festivalu je udržateľné vodné hospodárstvo a hydrologická bezpečnosť v krajinách V4 a na Ukrajine, ktorá bude prezentovaná formou popularizačných prednášok v Kongresovom centre ŠD A. Bernoláka v Nitre. Súčasťou programu bude aj vyhlásenie výsledkov fotosúťaže na tému Voda. Viac informácií o projekte a jeho aktivitách na: www.fzki.uniag.sk/sk/uvodna-stranka/ FZKI

PRÁVE VYŠLI

VEDECKÉ MONOGRAFIE

Adriana Kolesárová a kol.: Ovariálne funkcie modulované sekundárnymi metabolitmi mikroskopických húb - mykotoxínmi, 1. vydanie, náklad 100 ks, cena 4,50 €.

Ján Kosiba, Lubomír Hujo: Výskum degradačných procesov ekologických kvapalín v procese prevádzkových skúšok, 1. vyd., 100 ks, 4,50 €.

UČEBNICA

Milan Kučera, Anna Látečková, Milan Fiľa, Peter Stuchlý: Podnikové informačné systémy, 1. vyd., 200 ks, 10,80 €.

SKRIPTÁ

Lucia Paľšová a kol.: Návody na cvičenia zo Základov práva, 1. prepracované vyd., 400 ks, 2,70 €.

Zuzana Kapustová, Natália Turčeková: Podnikové hospodárstvo Praktikum, 2. nezmenené vyd., 500 ks, 1,50 €.

Vydavateľstvo SPU

Ocenenie Literárneho fondu pre študentov TF

Výbor Sekcie pre vedeckú a odbornú literatúru a počítačové programy Literárneho fondu udelil na svojom zasadnutí 21. septembra prémie za najlepšie práce študentskej vedeckej konferencie v AR 2016/2017 študentom Technickej fakulty SPU v Nitre: **Michalovi Lisému**: Návrh modernizácie osvetlenia vo výrobnjej organizácii (vedúca záverečnej práce doc. Ing. Viera Kažimírová, PhD.), **Michale Némethovej**: Hluk ako záťažový faktor pracovného prostredia (vedúca doc. Ing. Ingrid Karandušová, PhD.) a **Patrikovi Kósovi**: Automatický raziaci stroj na tvárnenie plastov (vedúci Ing. Martin Olejár, PhD.) TF